

TERMINOLOOGIAKONVERENTS “EESTI TERMINIVARA JA OSKUSKEEL”

Aeg: 27.02.2020

Koht: Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa kolledž, Järveküla tee 75, Kohtla-Järve, aud 9

PÄEVAKAVA

10.30-11.00 Registreerimine ja tervituskohv

11.00 Konverentsi avasõnad, **Kaire Viil ja Mare Roosileht**, Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa kolledž.

11.15-12.00 Ekilexi erinevused varasematest terminibaasisüsteemidest. **Arvi Tavast**, Ekilexi arendaja.

12.00-12.45 Termin sõjariistaks: eestikeelse sõjandusterminoloogia arendamisest. **Reet Hendrikson**, Kaitseväe terminoloog, sõjandusterminoloogia töörühma juht.

12.45-13.15 Energiapaus

13.15-13.45 Merekeele nõukoja tegemised ja töömeetodid. **Peedu Kass**, Eesti Merekool, navigatsiooniõpetaja

13.45-14.15 Kaks kärbest ühe hoobiga – üliõpilaste vikipeediaartiklite kirjutamise juhendamise kogemus. **Ingrid Prees**, Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa kolledž, eesti keele lektor.

14.15-14.35 Info ja sellega seotud terminid raamatukogusõnastikus. **Kate-Riin Kont**, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.

14.35-14.55 Rakendusuuringu „Inimene, keskkond ja tegevus tegevusteraapias: tegevusteraapia eestikeelse terminoloogia väljatöötamine“ tutvustus. **Elle Sõrmus**, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.

14.55-15.15 Magistritööde väärtus terminoloogia arenduses "Eesti-inglise-saksa optomeetria valiksõnastiku" näitel. **Õie Tähtla**, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.

15.15-15.35 Veebisõnastiku koostamise võlu ja valu. **Siret Piirsalu**, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.

Registreeruge palun 17. veebruariks [registreerumisvormil](#). Konverents on osalejatele tasuta.

Terminoloogiakonverents toimub koostöös eesti keele instituudiga.

Lisainfo: kaire.viil@taltech.ee, tel 5101083, 336 3927

ESINEJATE JA ETTEKANNETE TUTVUSTUS

ARVI TAVAST

Praeguse põhitegevusena arendan Ekilexi, mis on mul kuues sõnastiku- või terminibaasisüsteem. Veel olen koostanud pool Arvutikasutaja sõnastikku ja teiseks kogu sõnastiku mõistepõhiseks, juhatanud IT-terminite standardimise töörühma, koostanud Microsofti eesti keelde tõlkimise stiiljuhendi ja terminibaasi, kaasasutanud Eesti Terminoloogia Ühingu ja juhatanud seda, olnud Euroopa Terminoloogialiidu juhatuse liige, õpetanud terminoloogiat TÜs ja TLÜs, kirjutanud mitmekeelse oskussuhtluse õpiku ja olnud Eesti seni ainsa terminoloogia alal kaitstud doktoritöö juhendaja.

Ettekande lühitutvustus:

Eesti keele instituut alustas Ekilexi arendust olukorras, kus kõigil kasutajatel oli mingi viis terminibaasi koostamiseks olemas. Samuti oli maailmas teada mitu enam või vähem moodsat valmissüsteemi, mille oleks võinud kohe kasutusele võtta. Otsus siiski ise täiesti nullist alustada näitab nii olemasolevaga rahulolematuse määra kui ka usku oma oskuse teha paremini. Ettekandes kirjeldan, mille poolest Ekilex senistest süsteemidest erineb. Kõige silmatorkavamad ja ka kõige rohkem arusaamatust põhjustanud uuendused on:

- paljude sõnastike ühispäringu asemel suund nende ühendamisele,
- ka muidu senisest palju rohkem avatust, sh teiste sõnastike sisu nägemine koostamise käigus,
- terminibaaside ja üldisõnastike vastandamise asemel nende esitamine koos ja ühtmoodi,
- sõna- ja mõistepõhisuse asemel nende summa ehk mitu-mitmele-seos termini ja mõiste vahel,
- sõnastike poolautomaatne koostamine korpuseandmete põhjal,
- diskreetsete seoste asemel kvantitatiivsed, ka termini ja mõiste vahel.

REET HENDRIKSON

Olen alates 2005. aastast töötanud Kaitseväe Akadeemias terminoloogina. Samast aastast alates olin Kaitseministeeriumi sõjanduse ning julgeoleku ja kaitsepoliitika terminoloogiakomisjoni liige kuni selle tegevuse lõppemiseni 2017. aastal. Mu tööülesannete hulka on kuulunud Kaitseväe Akadeemia magistrikursuse terminoloogia- ja erialakeele loengud ja seminarid, samuti annan Kaitseväes keele- ja termininõu. Alates 2018. aastast juhin riigikaitsevaldkonna terminitööd, mille raskuskese on sõjandusterminoloogia töörühmal. Samast aastast kuulun Haridus- ja Teadusministeeriumi terminoloogiaprogrammi juhtkomiteesse. Kaitseisin 2018. aastal doktoritöö, pealkirjaks „Kas sõjasõna sünnib sõtta? Erialakeele tõhusus sõjandusterminoloogia näitel“. Töö põhilisi uurimisobjekte oli terminite mõistetavus ja seda mõjutavad tegurid.

Ettekande lühitutvustus

Kõnelen eestikeelse sõjandusterminoloogia arendamisest alates 20. sajandi algusest kuni tänapäevani. Eraldi peatun sõjandusterminoloogia töörühma tegevusel ja laiemalt riigikaitsevaldkonna terminitööl. Kutsun termininäidetele tuginedes auditooriumi kaasa mõtlema terminiarenduse ja selle tulemuste optimaalse esitamise teemal.

INGRID PREES

Töötan Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa kolledžis eesti keele lektorina üle 10 aasta ning selle aja jooksul olen õpetanud erialast eesti keelt mitmetel erialadel. Südamelähedaseks on saanud infotehnoloogia eriala terminoloogia ehk seetõttu, et olen selles valdkonnas omandanud teadmisi iseseisvalt, neid oma üliõpilastelt juurde õppinud ning jaganud enda arvutialaseid oskuseid ka teistele. Lõputöö tekstide tõlkija, korrigeerija ja nõustajana olen tihti kokku puutunud terminitega, millel praktiliselt puudub eestikeelne vaste. Raskemaks teeb olukorra eesti-vene-eesti infotehnoloogia sõnastiku puudumine. Õnneks päästab olukorra erialaõppejõud, kelle poole saab alati nõu küsimiseks pöörduda. Olen seisukohal, et efektiivne erialakeele õpetamine saab toimuda ainult üksteise mõistmise ja koostöövalmiduse jõul.

Ettekande lühitutvustus

Iga üliõpilane peab omandama erialakeele. Mõnikord võib esmapilgul mõttetu ja aeganõudev kirjalik iseseisev töö osutuda kõigile kasulikuks. Kas teie peate oma üliõpilasi pikalt motiveerima? Ettekandes räägin teile loo sellest, kuidas Virumaa kolledži vene emakeelega üliõpilased panid end proovile erialase eestikeelse vikipeediaartikli kirjutamisel.

PEEDU KASS

Olen 60 aastat merd sõitnud, sellest 44 kaptenina. Olen õppinud kolmes merekoolis - alg- ja keskaste Tallinnas, kõrgem Kaliningradis. 2009. aastal omandasin haridusteaduste magistrikraadi Tallinna Tehnikaülikoolis. Viimane laev, kus töötasin, oli jäämurdja Tarmo. Olen 20 aastat reise vaheaegadel õpetanud noori meremehi, sellest kaks aastat Eesti Mereakadeemias, 18 aastat Eesti Mereakadeemia Merekoolis ja Eesti Merekoolis. Koolitööd jätkan kahel päeval nädalas tänaseni. Olen terminoloogiagrupi liige 2005. aastast.

Ettekande lühitutvustus

Kõnelen merekeele nõukoja loomise põhjustest, ajaloost, tegijatest, tehtust, töömeetoditest, tegemisel olevast.

KATE-RIIN KONT

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli külalisõppejõud-lektor, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu terminoloogiatoimkond, liige, töötan Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis alates 2018. aastast.

Ettekande lühitutvustus

Me kõik vajame informatsiooni nii oma igapäevaeluga toimetulekuks kui ka õppe- ja teadustöök. Sageli me ei teadvusta endale, et sisestades Google'sse või mõnda teise otsimootorisse märksõna, on meil tekkinud infovajadus ning me otsime seda. Kui kiiresti me vajaliku info leiame, sõltub juba meie infokirjaoskuse ja infootsioskuse tasemest ning oskusest sõnastada infopäring. Kui kiiresti me aga leiame relevantse info, sõltub omakorda meie infopädevusest, meie infoanalüüsi võimest ning oskusest eraldada infouputusest ja infoüleküllusest infomüra ning selekteerida ainult see info, millel on meie jaoks vajalik väärtus.

ELLE SÕRMUS

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli eesti keele õppejõud-õpetaja. Lõpetasin Tallinna Pedagoogikaülikooli eesti keele ja kirjanduse eriala 1991. aastal. Töötan Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis alates 2012. aastast.

Ettekande lühitutvustus

Aastatel 2013–2016 Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis läbiviidud uuringu tulemuseks on 32 terminit, mis on kantud Estermi andmebaasi.

ÕIE TÄHTLA

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli inglise keele õppejõud-õpetaja. Lõpetasin Tartu Ülikooli tõlkeõpetuse eriala 2017. aastal. Töötan Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis alates 2016. aastast.

Ettekande lühitutvustus

Magistritöö "Eesti-inglise-saksa optomeetria valiksõnastik" valmimine: ülesehitus, terminite valik, tõlkeprobleemid. Kas eelistada kirjeldavat või normivat sõnastikku? Sõnastikus esitatud termineid kasutatakse Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis tulevaste optometristide uurimistöö metoodika aines toetava õppematerjalina. Magistritöö kaitsti 2017. aastal.

SIRET PIIRSALU

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli elukestva õppe keskuse juhataja, eesti keele lektor. Lõpetasin Tartu Ülikooli eesti keel võõrkeelena eriala 1995. aastal, töötan Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis alates 2003. aastast.

Ettekande lühitutvustus

Tänapäeva digimaailmas elades on äärmiselt tähtis osata ennast teha atraktiivseks ja nähtavaks. Üks võimalik lahendus on kasutada selleks digilahendusi. Kuidas aga toimub koostöö organiseerimine ja uute digilahenduste loomine? Millised on meie eduelamused ja väljakutsed veebisõnastike loomisel?